

Efnahags- og viðskiptanefnd Alþingis
nefnasvid@althingi.is

Reykjavík, 1. febrúar 2023

Efni: Viðbótarumsögn Samtaka iðnaðarins um frumvarp til laga um breytingu á ýmsum lögum um skatta og gjöld (kaupréttir, mútubrot o.fl.), 432. mál, 153. löggjafarþing 2022-2023

I. Inngangur

Vísað er í umsögn Samtaka iðnaðarins (hér eftir „SI“ eða „samtökin“) dags. 6. desember 2022¹ um frumvarp til laga um breytingu á ýmsum lögum um skatta og gjöld. Við afgreiðslu þingmála fyrir síðustu áramót var sá þáttur frumvarpsins sem varðar skattahvata vegna rannsókna og þróunar klofinn frá en eftir standa m.a. tillögur að breytingum á skattalegri meðferð kaupréttá í nýsköpunarfyrirtækjum. Vísa samtökin til þess kafla í fyrri umsögn sinni og ítreka að tillögur samtakanna um umbætur á kaupréttakerfi fyrir nýsköpunarfyrirtæki eru til þess fallnar að auka samkeppnishæfni hugverkaiðnaðar hér á landi sem hefur nú þegar aukið fjölbreytni í útflutningstekjum þjóðarbúsins og skapað verðmæt störf.

Eins og fram kom í fyrri umsögn samtakanna er helsta vaxtahindrun hugverkaiðnaðar í dag skortur á sérfræðingum. Öflugt kaupréttakerfi getur verið lykilorðið í því að nýsköpunar- og vaxtarfyrirtæki geti fengið til sín vel menntaða og reynslumikla sérfræðinga til þess að viðhalda þróun, nýsköpun, vexti og markaðssetningu.

Með þessari viðbótarumsögn vilja samtökin bæta við tillögu að einfaldri breytingu á 9. gr. tekjuskattslaga (tskl.) til viðbótar við þá tillögu sem liggur fyrir að nýrri 10. gr.a. tskl.

II. Tillaga að viðbót við 9. gr. tekjuskattslaga

Í 9. gr. tskl. er kveðið á um skattlagningu kaupa á hlutabréfum samkvæmt kauprétti. Ákvæðið kveður á um hina almennu reglu að til skattskyldra tekna skuli teljast mismunur á kaupverði samkvæmt kaupréttarsamningi og raunvirði bréfanna þegar kaupréttur er nýttur. Í ákvæðinu er heimild til að fresta skattlagningu þar til eigendaskipti verða á hlutabréfunum. Þannig fer skattlagning ekki fram fyrr en starfsmaðurinn hefur í reynd innleyst ávinninginn sem hann hlýtur, sem kemur til ef bréfin hafa hækkað, við innlausn kaupréttarins og fjármunirnir standa honum lausir til ráðstöfunar til greiðslu tekjuskattsins.

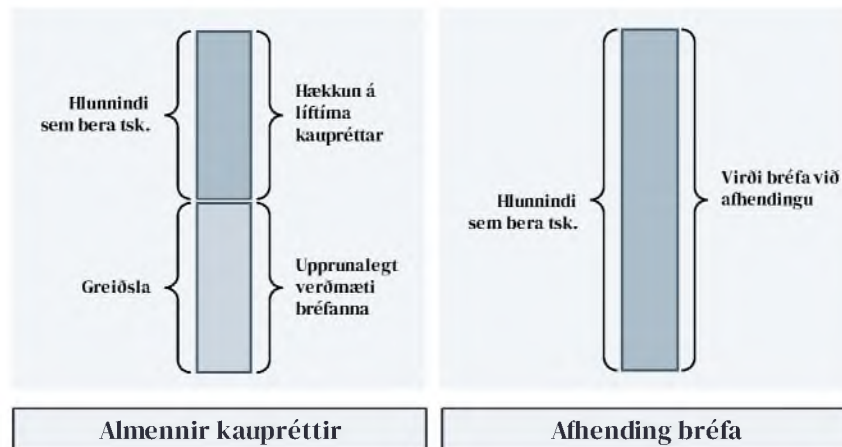
¹ [Umsögn Samtaka iðnaðarins um frumvarp til laga um breytingu á ýmsum lögum um skatta og gjöld \(kaupréttir, mútubrot o.fl.\), 432. mál, 153. löggjafarþing 2022-2023 \(althingi.is\)](#)

Óvissa ríkir um hvort sambærileg heimild til frestunar á skattlagningu eigi við þegar um er að ræða aðrar aðferðir við veitingu hvata til starfsmanna í formi hlutabréfa. Samtökin leggja til að tekinn verði af vafi um það, með viðbót við orðalag 9. gr. tskl.

Lagt er til að umrætt lagaákvæði um frestun skattlagningar í tilviki kaupréttar verði útvíkkað til að skýrt sé að það eigi einnig við um afhendingu hlutabréfa til starfsmanna án þess að um kaup samkvæmt kauprétti sé að ræða, þ.e.a.s. í þeim tilvikum þar sem fyrirtæki telja heppilegra að afhenda starfsmönnum sínum hlutabréf án endurgjalds að tilteknum skilyrðum uppfylltum.

Færst hefur í aukana að litið sé til fleiri aðferða við veitingu hvata til starfsmanna í formi hlutabréfa sem hafa sama markmið og liggur að baki kaupréttum. Slík tilhögun er sambærileg kaupréttum, eins og þegar starfsmönnum eru afhent hlutabréf án endurgjalds vegna framlags í starfi. Slík aðferð getur verið einfaldari í framkvæmd í mörgum tilvikum, auk þess að stuðla að eignarhaldi starfsmanna á hlutabréfum án þess að inna þurfi af hendi endurgjald eins og í tilviki kaupréttar.

Þessi tilhögun er víða nýtt erlendis hjá fyrirtækjum sem starfa á alþjóðamörkuðum og er áhugi hér á landi að geta boðið upp á samskonar fyrirkomulag og tíðkast erlendis. Öll rök hníga að því að sama skattalega meðferð ætti að gilda við meðferð kaupréttar og við endurgjaldslausu afhendingu bréfa, er varðar skattalega meðferð hlunninda.

Í báðum tilvikum er um að ræða mikilvæg hvatakerfi sem íslensk fyrirtæki geta þá nýtt enn betur ef fyrir liggur að hægt sé að fresta skattlagningu þar til raunverulegur ávinningur er fyrir hendi. Rök þess að gera ráð fyrir frestun skattlagningar, við meðferð kaupréttar, fólust fyrst og fremst í að starfsmenn taka töluverða áhættu með því að kaupa hlutabréf og greiða af því tekjuskatt án þess að fyrir liggja að þeir innleysi í reynd hagnað eða fái skattskyldar tekjur.

Til að ná ofangreindu fram með skýrum hætti og til að tryggja fyrirsjáanleika mætti bæta annarri málsgrein við 9. gr. laga um tekjuskatt:

Ákvæði 1. mgr. eiga einnig við vegna afhendingar hlutabréfa til manns án endurgjalds vegna starfa hans fyrir annan aðila.

Jafnframt mætti breyta heiti 9. gr. þannig að við bætist „eða afhending á hlutabréfum án endurgjalds“.

IV. Lokaorð

Samtökin óska eftir því að fá að koma fyrir efnahags- og viðskiptanefnd til þess að fylgja eftir tillögum sínum, bæði er varðar umbætur á tillögu að nýrri 10. gr. a. og viðbót á 9. gr. tekjuskattslaga, sbr. þessa umsögn.

Virðingarfyllst,

A handwritten signature in blue ink that reads 'Sigríður Mogensen'. The signature is written in a cursive style and is positioned above a horizontal line.

Sigríður Mogensen,
Sviðsstjóri iðnaðar- og hugverkasviðs SI